

Námskrá 9. bekkjar í samfélagsgreinum

Inngangur

Þessi bekkjarnámskrá er grundvölluð á Aðalnámskrá grunnskóla almennum hluta 2011 og greinasviðum hennar 2013. Aðalnámskráin byggir á lögum um grunnskóla (nr. 91/2008).

Samfélagsgreinar samanstanda af sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði og trúarbragðafræði.

Í samfélagsfræði er lögð áhersla á að efla skilning nemenda á umhverfi, menningu, auðlindum og sögu. Samhliða því eru nemendur þjálfaðir í að móta sér lýðræðislegan og gagnrýninn hugsunarhátt. Eitt af markmiðum samfélagsgreina er að nemendur geti aflað sér upplýsinga um lífskjör og stöðu ólíkra hópa út frá meðal annars myndrænum upplýsingum. Nemendur þjálfast í stafrænu læsi með því að leita upplýsinga og öðlist hæfni í að greina og miðla þeim upplýsingum sem þeir afla sér. Sjálfbærni er samspil umhverfis, samfélags og efnahagslegrar þátta og er mikilvægt að nemendur átti sig á samábyrgð samfélagsins í heild sinni. Í samfélagsgreinum eru lýðræði, jafnrétti og mannréttindi stór þáttur og mikilvægt að nemendur beri virðingu fyrir ólíkum skoðunum og gildum.

Með nefndum grunnþáttum menntunnar þá liggur leiðin að lykilhæfi sem hverjum og einum er ætlað að ná í lok 10. bekkjar. Lykilhæfni sem stefnt er að ná er í fimm flokkum 1) tjáning og miðlun 2) skapandi og gagnrýnin hugsun 3) sjálfstæði og samvinna 4) nýting miðla og upplýsinga 5) ábyrgð og mat á eigin námi.

Tiltekinni lykilhæfni skal náð við lok 7. bekkjar. Í 8. bekk heldur vinnan áfram í skrefum upp í 10. bekk og til loka hans.

Í hverjum árgangi tekur námið mið af lykilhæfni sem ætlast er til að sé náð í lok 10. bekkjar.

Námskrá 9. bekkjar í samfélagsgreinum

Námsþáttur: Reynsluheimur

Áherslur og megintilgangur námsþáttar

Mannlíf, sjálfbærni, siðferði, jörðin, heimssaga, trúarbrögð, náttúruskilyrði, auðlindir, lýðræði, orsakasamhengi, stjórnmal, upplýsingalæsi, gagnrýnin hugsun kortalæsi, miðlalæsi, heimildarýni, sögulæsi, menningarlæsi

Hæfniviðmið:

Geta fjallað um stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu og sögu landsins.

Geta sýnt fram á skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfið.

Geta rökrætt mikilvæg hugtök sem notuð eru um menningar- og samfélagsleg málefni.

Geta fjallað um náttúruferla sem mynda og móta land og hafa áhrif á loftslag og gróður.

Geta séð hvernig sagan hefur mótast af umhverfispáttum, þjóðfélagshreyfingum og hugmyndastefnum.

Námskrá 9. bekkjar í samfélagsgreinum

Námsþáttur: Hugarheimur

Áherslur og megintilgangur námsþátta

Réttisýni, ábyrgð, gagnrýnin hugsun, tjáning, jafnrétti, samhygð, frelsi, heilbrigði og velferð

Hæfniviðmið:

Gera sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna.

Geta sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn og viðhorf, á ýmsum stöðum og tímum.

Námskrá 9. bekkjar í samfélagsgreinum

Námsþáttur: Félagsheimur

Áherslur og megintilgangur námsþáttar

Umburðarlyndi, samfélagsreglur, borgaralegar skyldur, frelsi og ábyrgð, réttlæti, virðing, mannréttindi, lýðræði, gagnrýnin hugsun, tjáning, miðlun, sköpun

Hæfniviðmið:

Beri virðingu fyrir frelsi fólks til mismunandi trúar lífsgilda, skoðana og lífshátta.

Geta vegið og metið skoðanir og upplýsingar, brugðist við þeim á fordómalausan hátt.

Geta sinnt velferð og hag samferðafólks síns.

Leiðir að hæfniviðmiðum	Viðfangsefni/Efnisval	Námsmat
<p><i>Kennslustundir eru 4 á viku. Kennsla fer fram í formi umræðna, verkefnavinnu, einstaklings- og hópverkefna.</i></p> <p><i>Fjallað verður um sögu 19. aldar með dálitlum aðdraganda og sögulokum fram á 20. öld. Sagt er frá stjórnarbyltingum Bandaríkjamanna og Frakka.</i></p> <p><i>Nemendur læra um iðnbyltingu, fólksfjölgun, þéttbýlismyndun, verkalýðsbaráttu, þjóðernis-hyggu og þjóðríkjamyndun. Rakið er hvernig Íslendingar tóku þátt í þessari þróun, fram til stofnunar lýðveldis árið 1944. Jafnframt fá nemendur kynningu á helstu sögulegu atburðum sem áttu sér stað úti í heimi á fyrri hluta 20. aldar</i></p> <p><i>Nemendur kynnast fyrsta nútímastríðinu, stéttabaráttu, heimskreppunni, aðdraganda Heimsstyrjaldarinnar síðari og áhrifum hennar á land og þjóð. Hernámið og stríðsárin á Íslandi. Árin eftir stríð og áhrif á nærsamfélagið sem og samskipti stórveldanna.</i></p>	<p>Synnøve Veinan Hellerud og Sigríð Moen. 2014. Lýðræði og tækni: Saga 19. aldar. Námsgagnastofnun, Kópavogur.</p> <p>Synnøve Veinan Hellerud, Ketil Knutsen og Sigríð Moen. 2011. <i>Styrjaldir og kreppa Saga 20.aldar I.</i> Námsgagnastofnun, Kópavogur.</p> <p>Kortabækur Ítarefni: Myndbönd frá Menntamálastofnun: Afríka - sunnan Sahara og Suður Ameríka.</p> <p>Kvikmyndin Anna Frank eða einhver önnur sem gefur innsýn í tímabilið eða hluta þess. Ýmis myndbrot af Youtube.com sem fjölluðu um seinni heimsstyrjöldina, Hitler og ýmsa staði í heiminum sem voru til umfjöllunar hverju sinni.</p>	<p><i>Nám nemenda er metið í bókstöfum og samkvæmt þeim hæfniviðmiðum sem unnið er með í hverjum árgangi.</i> Matsþættir í samfélagsgreinum taka mið af Aðalnámskrá grunnskóla og leitast er við að fá sem gleggstar upplýsingar um hæfni nemenda í greininni. Nám og kennsla í samfélagsgreinum miðast við þrjá flokka: 1. Reynsluheimur (umhverfi, samfélag, saga, menning: hæfni nemandans til að skilja veruleikann), 2. Hugaheimur sjálfsmynd: hæfni nemandans til að átta sig á sjálfum sér og öðrum) og 3. Félagsheimur (samskipti: hæfni nemandans til að mynda og þróa tengsl við aðra). Nemendur fá vitnisburð í lok haust- og vorannar þar sem þessir þrjú flokkar eru hafðir að leiðarljósi. Námsmat er fjölbreytt og nemendur þreyta próf og verkefni tengd hæfniviðmiðum sem falla að beinni þekkingu og hæfni til að nýta þá þekkingu sem þeir búa yfir. Verkefni eru ýmist einstaklings- para- eða hópverkefni. Að stunda námið eftir bestu getu og standa skil á verkefnum er einnig tekið inn í námsmat. Nánari upplýsingar um matsþætti má finna á námsáætlun greinarinnar á heimasíðu skólans. Einkunnir eru gefnar í bókstöfum og hæfniviðmið höfð til hliðsjónar. Námsmati er ætlað að vera leiðbeinandi fyrir nemendur til að ná settu marki.</p>

		<p>Merking bókstafa er eftirfarandi:</p> <p>A Nemandi hefur náð framúrskarandi hæfni miðað við þær kröfur sem gerðar eru samkvæmt hæfniviðmiðum.</p> <p>B+ Nemandi hefur náð framúrskarandi hæfni í flestum þáttum hæfniviðmiða en náð settu marki hæfniviðmiða í öðrum þáttum námsmats.</p> <p>B Nemandi stendur undir þeim almennu kröfum sem gerðar eru til nemenda samkvæmt hæfniviðmiðum sem unnið er með.</p> <p>C+ Nemandi er á góðri leið með að ná þeim hæfniviðmiðum sem sett eru en á eitthvað í land með sum þeirra.</p> <p>C Nemandi á nokkuð í land með að standa undir þeim almennu kröfum sem gerðar eru samkvæmt þeim hæfniviðmiðum sem unnið er með.</p> <p>D Settum hæfniviðmiðum ekki náð.</p>
--	--	---